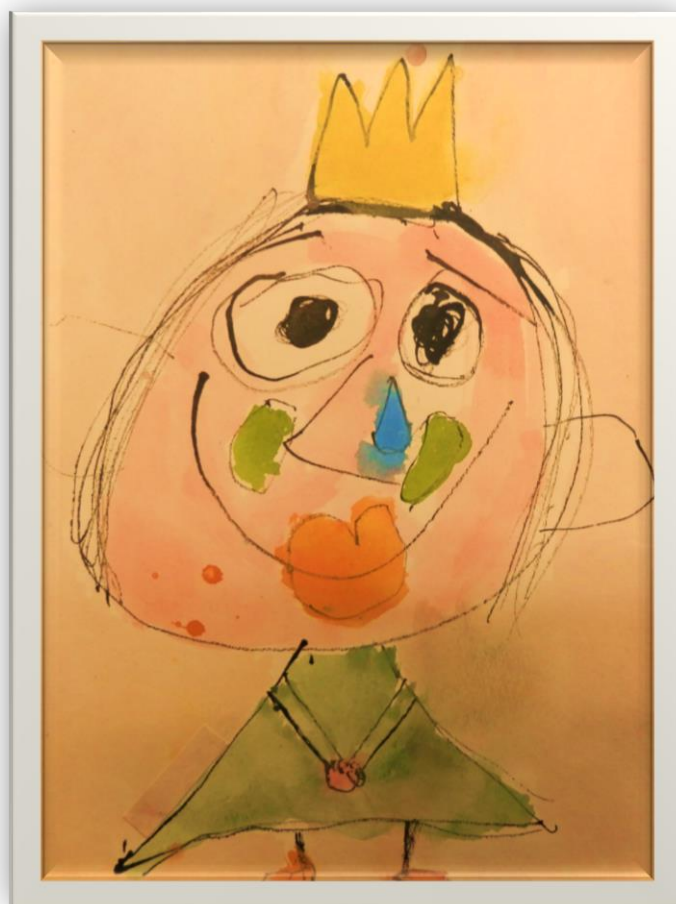

Základní škola a mateřská škola, Stráž pod Ralskem,
příspěvková organizace
Pionýrů 141, 471 27 Stráž pod Ralskem, telefon: 487 851 504, e-mail: info@zsstraz.org

Individuálně vzdělávací plán

Domácí škola

Co by rodiče měli vědět

Zápis k předškolnímu vzdělávání na následující školní rok se koná v období od 2. do 16. května daného školního roku. Ředitelka mateřské školy stanoví po dohodě se zřizovatelem místo a termín zápisu a zveřejní je způsobem v místě obvyklém.

Zápis je povinný pro děti, které do 31. 8. stávajícího školního roku dosáhnou 5 let věku, pokud ještě do mateřské školy nedocházejí.

U dítěte s povinnou předškolní docházkou si rodič může zvolit individuální formu vzdělávání dítěte. Tuto skutečnost oznámí při zápisu, nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku a doloží odůvodněním (§34b zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění).

Oznámení o individuálním vzdělávání musí obsahovat:

- jméno, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte
- uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- důvody pro individuální vzdělávání, vzor oznámení je k dispozici na webových stránkách školy

Ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno dle ŠVP PV – individuálně vzdělávací plán „Domácí škola“.

Úroveň osvojování očekávaných výstupů vzdělávání v jednotlivých oblastech bude ověřena první pondělí v měsíci listopadu od 8:00 do 12:00 hodin. Náhradní termín je stanoven na první pondělí v měsíci prosinci do 8:00 do 12:00 hodin v Mateřské škole U Potoka 137, Stráž pod Ralskem. Ověřování očekávaných výstupů bude probíhat formou rozhovoru s dítětem, formou didaktických her a pracovních listů.

Pokud se rodič nedostaví k ověření úrovně osvojování výstupů vzdělávání v řádném a ani v náhradním termínu, rozhodne ředitelka školy o ukončení individuálního vzdělávání. (Správní řízení ve smyslu §165 odst. 2 písm. k)

Pokud se rodič dítěte s povinnou předškolní docházkou rozhodne pro individuální vzdělávání v průběhu školního roku, pak se ověření úrovně osvojování výstupů vzdělávání neprovádí.

Milí rodiče,

máte doma malého školáka, který brzy nastoupí do 1. třídy a chcete si ho vzdělávat doma? Kolektiv učitelek mateřské školy U Potoka 137, ve Stráži pod Ralskem pro vás připravil přehled vzdělávacích oblastí, které by měl malý školák zvládnout před nástupem do 1. třídy základní školy. Tyto oblasti vycházejí ze Školního vzdělávacího programu mateřské školy „Projdeme se krokem celým rokem“ a z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Oblasti vzdělávacího plánu slouží jako návod k individuálnímu vzdělávání dítěte doma.

Z těchto oblastí se bude vycházet při ověřování úrovně očekávaných výsledků individuálního vzdělávání.

Co by děti měly umět

Oblasti školní připravenosti a zralosti

- motorika
- zrakové vnímání
- sluchové vnímání
- vnímání času
- pravolevá orientace
- předmatematické představy
- sociální a emoční zralost
- pracovní zralost
- řeč
- všeobecné znalosti

Motorika

1. Hrubá motorika

Hrubá motorika zahrnuje pohyblivost celého těla. Sledujeme koordinaci jednotlivých pohybů. Velmi úzce souvisí i s dalšími oblastmi jako je hmatové vnímání, vnímání vlastních pohybů, rovnováha, manipulace s předměty.

Činnosti, které dítě zvládá a náměty na rozvoj hrubé motoriky:

- ✓ koordinace pohybů
- ✓ obratnost, pohyblivost a přesnost pohybů
- ✓ běh, skoky, poskoky, chůze v terénu
- ✓ pohyb v přírodním nerovném terénu
- ✓ házení a chytání míče
- ✓ cviky na udržení rovnováhy těla (stoje na jedné noze, váha)
- ✓ pohyb v rytmu
- ✓ chůze po schodech se střídáním nohou
- ✓ chůze po zvýšené rovině
- ✓ zvládání překážek
- ✓ jízda na tříkolce, koloběžce, kole
- ✓ skákání panáka
- ✓ plazení po břiše
- ✓ kotoul vpřed bez dopomoci
- ✓ spontánní pohyb

Vždy vycházíme od jednodušších pohybů a úkolů, později, kdy je dítě obratnější, přecházíme k těžším úkolům.

2. Jemná motorika

Tato oblast je důležitá pro budoucí psaní a sebeobsluhu. Je nepostradatelná pro vnímání světa kolem nás. Rozvíjíme ji každodenními činnostmi a podporováním samostatnosti dítěte.

Činnosti, které dítě zvládá a náměty pro rozvoj jemné motoriky:

- ✓ stavění ze stavebnic, skládání mozaiky, navlékání korálek
- ✓ stříhání a lepení papíru a různých jiných materiálů
- ✓ trhání papíru, vytrhávání
- ✓ skládání papíru
- ✓ mačkání papíru do koule
- ✓ cvičení prstů
- ✓ skládání puzzle, půlených obrázků
- ✓ rozlišování hmatem
- ✓ vázání klíčků
- ✓ zapínání knoflíků
- ✓ modelování a hnětení modelíny nebo těsta, vykrajování
- ✓ listování v knize
- ✓ motání klubíček
- ✓ šroubování (víčko u lahve)
- ✓ hra s modelínou – hnětení, mačkání, válení, koulení
- ✓ drobné domácí práce (samo si namaže máslo na chleba, samostatně jí příborem, samo se obléká a svléká, zametá košťátkem apod)

3. Grafomotorika

Je to soubor činností vykonávaných při psaní a kreslení.

Úchop tužky a uvolněnost ruky

- ✓ je doporučen tzv. **špetkový úchop**, mezi hrotem tužky a prsty by měla být mezera asi 3 cm. Problém s výškou úchopu může vyřešit jednoduchá pomůcka – navléknout slabou gumičku do správné výšky na tužku.
- ✓ je třeba, aby byla ruka uvolněná bez křeče, což předpokládá i uvolněnost zápěstí, lokte a ramene
- ✓ doporučuje se uvolňovat právě od ramenního kloubu
- ✓ náměty pro uvolňování ruky: kresba prstem do vzduchu, obkreslování prstem obrazce na velké ploše papíru, několikeré opakování pohybu kresby prstem. Pak teprve použijeme tužku nebo pastelku. Pomocníkem při nácviu správného úchopu jsou psací potřeby trojhranné a silné.
- ✓ důležitý je pohyb ruky i oka zleva doprava

Držení psacího náčiní ve správné výšce

Držení psacího náčiní příliš: nízko x vysoko

Správná poloha těla při psaní:

Poloha těla při psaní ovlivňuje pohyblivost jednotlivých kloubů paže a jejich vzájemné propojení. Při sezení by měla být chodidla opřená o zem nebo podložku, tak je zajištěna stabilita. Výška pracovní desky by měla dítěti dosahovat asi do půlky hrudníku, tělo je mírně nakloněné dopředu, ale nemělo by se o desku opírat, je rovnoběžně s hranou stolu. Jedna ruka drží tužku, druhá je volně položená na stole rovnoběžně s tělem a hranou stolu a přidržuje papír. Dítě by mělo mít ramena ve stejné výšce, hlavu mírně skloněnou v ose páteře, oči ve vzdálenosti od papíru asi 25-30 cm.

Pravák nebo levák?

- ✓ dominance – upřednostnění jedné ruky, ale i oka, ucha, nohy při běžných činnostech
- ✓ jak poznáme dominantní ruku: šroubování láhve, uchopení předmětu, stříhání, zapínání knoflíků, navlékání korálků,...

Kresba

- ✓ je nutné respektovat vývoj dětské kresby od čáranice přes hlavonožce po detailnější kresbu lidské postavy
- ✓ sledujeme detaily kresby, různorodost námětů, obsah, uvolnění ruky, vedení čáry a její plynulost, tlak na tužku

Pravolevá a prostorová orientace

Tato oblast zahrnuje nejen vnímání prostoru, ale také odhad, zapamatování a porovnání vzdálenosti. Dítě získává představy o prostoru prostřednictvím zraku, sluchu, pohybu a pomocí hmatových vjemů.

Pojmy, ve kterých by se dítě mělo orientovat:

- ✓ nahoře, dole, mezi, nad, před, pod, vedle, v
- ✓ níže, výše, vpředu, vzadu
- ✓ daleko, blízko
- ✓ první, poslední, uprostřed, hned před, hned za
- ✓ vpravo x vlevo – umístění předmětu na vlastním těle, ale i na druhé osobě
- ✓ pojmy umí nejen ukázat, ale i samo popsat

Náměty pro rozvoj pravolevé a prostorové orientace:

- ✓ umístí předmět do poličky – lze v ploše, na papíru i v prostoru
- ✓ řekni, kde se předmět nachází
- ✓ ukaž svoji pravou ruku, levé koleno, levé oko, pravou nohu,...

Zrakové vnímání, zraková paměť

Zrak je základním prostředkem komunikace a poznání hmotného světa, souvisí s motorikou a má významný vliv na vnímání prostoru. Posilování zrakové paměti pomůže dětem efektivně využít v procesu učení informace předkládané zrakovou cestou.

Zahrnuje:

- ✓ zrakové rozlišování – vnímání, třídění, vnímání části a celku, vnímání polohy
- ✓ zrakovou paměť – schopnost poznávat a pamatovat si

Co dítě zvládá:

- ✓ vnímání barev – přiřadí, ukáže, pojmenuje barvy a jejich odstíny
- ✓ figura a pozadí – vyhledává předměty, tvary na pozadí
- ✓ zrakové rozlišování – velikost, poloha, detaily, odlišnost
- ✓ část a celek – poskládá obrázek (puzzle)
- ✓ zraková paměť – pamatuje si obrázky, umístí je, pozná, které chybí (pexeso)
- ✓ pohyb očí na řádku – zleva doprava

Náměty na rozvoj zrakové paměti:

- ✓ pexeso (zpočátku volit menší množství dvojic)
- ✓ Kimova hra (určitý počet předmětů – zpočátku tři – si dítě chvíli prohlíží, poté je zakryjeme a dítě se snaží vyjmenovat předměty, které si zapamatovalo)
- ✓ Kdo nebo co se ztratilo? (dítě se snaží uhodnout osobu nebo předmět, který se z místnosti ztratil)

- ✓ Na detektiva (ukážeme dítěti dějový obrázek. Po chvíli jej zakryjeme a dáváme dítěti otázky, které se vztahují k danému obrázku. Např: Bylo na obrázku auto? Seděl na stromě ptáček? Co držela maminka v ruce?)
- ✓ skládání puzzle
- ✓ hledání rozdílů na obrázcích
- ✓ skládání obrázku z dílů
- ✓ využití obrázkových materiálů z různých dětských časopisů (např. Pastelka, Sluníčko, Měďa Pusík apod.)

Sluchové vnímání, sluchová paměť

Sluch – důležitý předpoklad pro rozvoj řeči zahrnuje tyto základní oblasti:

1) Naslouchání

- ✓ ukáže směr zvuku – odkud přichází, pozná předmět podle sluchu, rozlišuje různé zvuky (hry se zavázanýma očima – na slepou bábu, co slyšíš, ukaž, odkud tě volám)
- ✓ pozná písně podle melodie, rozpozná různé zvuky (jak šuští papír, zvuk klíčů, skla a podobně)

2) Sluchová paměť

- ✓ opakuje text a zapamatuje si říkadla, básně (Na tichou poštu)
- ✓ opakuje rytmus, který vytleskáme
- ✓ umí vyprávět příběh, který uslyší

3) Sluchová analýza a syntéza

- ✓ dítě roztleskává slova na slabiky, pozná rýmy, určí počet slabik ve slově
- ✓ pozná první hlásku ve slově, poslední hlásku ve slově (slovní kopaná – Adam – máslo – okno – ovoce – Ema – auto – obal...)
- ✓ na základě rozkladu slova na hlásky pozná slovo (ž-i-d-l-e, l-e-s)

4) Rozlišování slov

- ✓ změna znělosti ve slově (tělo-dělo, koza-kosa, vosy-vozy,...)
- ✓ změna hlásky ve slově (nos-noc, cesta-vesta, mouka-moucha,...)
- ✓ změna délky samohlásky (paní-páni, pá,pá-papá,...)
- ✓ zvuky sykavek (ssss-had, zzz-včela, šššš-vlak, čččč-voláme na kočku,...)

5) Vnímání rytmu

- ✓ pozná shodné rytmy, napodobí rytmus

Předmatické představy

Předmatické představy jsou nejen prostředkem, ale i výrazem rozvoje myšlení a logického uvažování. Výkon v této oblasti je závislý i na rozumových předpokladech dítěte, důležitá je i úroveň motoriky.

Předmatické představy souvisí s:

- prostorovým vnímáním
- rozvojem řeči
- zrakovým vnímáním

Zahrnuje tyto oblasti:

1) Porovnávání, pojmy, vztahy

- ✓ velký x malý
- ✓ hodně x málo
- ✓ krátký x dlouhý
- ✓ více x méně

2) Třídění a tvoření skupin

- ✓ podle druhu (papír, dřevo, sklo,...)
- ✓ podle barvy (červená, zelená, bílá,...)
- ✓ podle tvaru (trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník,...)

3) Řazení

- ✓ podle velikosti
- ✓ první, poslední

4) Množství

- ✓ orientuje se v číselné řadě do 10
- ✓ chápe, že číslo označuje počet
- ✓ pozná a určí: méně, stejně, více

5) Tvary

- ✓ Rozpozná a pojmenuje geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník

Náměty na rozvoj logicko – matematického myšlení:

- ✓ hra „Co je na stole, co není na stole? (obměny)
- ✓ hra „Hledej stejné předměty“
- ✓ hra „Nakresli, kam ti řeknu“
- ✓ hra „Patří tam a nepatří tam“
- ✓ hra „Polož předmět tam, kam ti řeknu“
- ✓ hra „Porovnávání množství“
- ✓ hra „ukaz co je stejně dlouhé“
- ✓ hra „Kterou cestou se dáš?“ (labyrinty)
- ✓ magnetické skládky
- ✓ obrázkové mozaiky
- ✓ kostičky, kuličky, korálky, dřívka
- ✓ přírodniny
- ✓ dětské společenské logické a matematické hry
- ✓ materiály z dětských časopisů
- ✓ dětské pracovní sešity

Vnímání prostoru a času

- ✓ dítě žije především přítomností
- ✓ vnímání je vymezeno událostmi, které se pravidelně střídají (kolikrát se vyspí, narozeniny, vánoce,...)
- ✓ vnímání časové posloupnosti (sledu) – co je nejdříve, co následuje potom
- ✓ rozumí časoprostorovým pojmům: ráno - poledne - večer, dnes – zítra - včera, nyní - před - potom, roční období, dny v týdnu,...

Náměty na rozvoj vnímání prostoru a času:

- ✓ využití publikací např. z MC nakladatelství – Jdeme do školy, Vesele do školy, Velká kniha předškoláka,
- ✓ využití dětských časopisů – Sluníčko, Pastelka, Méd'a Pusík, ...
- ✓ vhodné je každodenní opakování toho, co je za den, který den byl včera, co jsem děla a co budu dělat dnes
- ✓ podobně se dá s dítětem povídat o ročních obdobích

Pozornost a pracovní tempo, paměť

Od školáka se již předpokládá:

- ✓ že si dokáže zapamatovat, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si to vybavit a reprodukovat
- ✓ dokáže přijmout úkol či povinnost
- ✓ dokáže postupovat podle pokynů
- ✓ že se plně soustředí na činnost po určitou dobu a neodbíhá od ní
- ✓ dokáže vyvinout úsilí k dokončení činnosti
- ✓ začíná si uvědomovat rozdíl mezi hrou a prací
- ✓ nechá se získat pro záměrné učení
- ✓ pracuje přiměřeným tempem
- ✓ uvědomuje si, že je za dokončení úkolu sám odpovědný
- ✓ neruší v práci ostatní

Řeč

Koncem předškolního období má být dítě schopné souvisle, správně a srozumitelně se vyjadřovat a dorozumívat se s dětmi i dospělými

Na úroveň řeči dítěte má vliv:

- ✓ rozvoj jemné a hrubé motoriky
- ✓ zrakové a sluchové vnímání
- ✓ úroveň motoriky mluvidel (jazyk, ústa, tváře, zuby)
- ✓ okolní sociální prostředí a jeho podnětnost – **rodina**

Roviny řeči – to, co sledujeme:

1) Výslovnost

Týká se správné výslovnosti jednotlivých hlásek. Tvorba jednotlivých hlásek je dána vývojově, teprve ve věku šesti let se dotváří poslední hlásky R, Ř. V případě potíží vyhledat pomoc dětského lékaře a logopeda.

2) Používání slovních druhů a tvarů

Je vhodné sledovat, zda dítě používá nejen druhy slov, ale zda je také používá již ve správném tvaru – skloňuje a časuje.

3) Porozumění řeči a slovní zásoba

Je důležité, aby dítě nejen mluvilo, ale také rozumělo tomu, co se mu říká, či tomu co slyší. Široká slovní zásoba, tedy velký počet slov pomáhá dítěti lépe se orientovat a pohybovat v sociálním prostředí. Systematicky rozšiřujeme slovní zásobu dítěte o slova označující předměty, jevy a činnosti, s kterými přichází bezprostředně do styku, ale i o slova, kterými dítě vyjadřuje své představy, myšlenky, city a přání.

4) Používání řeči v běžném životě

Umí si dítě požádat o pomoc, pokud ji potřebuje? Umí se správně ptát, aby se ujistil, co chce? Umí pozdravit, pokud přijde dospělý a již umí i vykat dospělému? Umí se správně slovně vyjádřit? Umí poděkovat?

Co všechno malý předškolák zvládá:

- ✓ pozná a pojmenuje běžné věci na obrázku
- ✓ pozná a pojmenuje činnost na obrázku
- ✓ chápe významy běžných slov
- ✓ reprodukuje jednoduchou říkanku
- ✓ chápe nadřazené a podřazené pojmy
- ✓ tvoří a pojmenuje protiklady
- ✓ tvoří a pojmenuje slova souzvučná (stejná forma, ale různý význam)
- ✓ tvoří a pojmenuje slova nestejná, ale stejného významu
- ✓ vypráví podle obrázku
- ✓ vypráví příběh, pohádku, interpretuje
- ✓ učí se v dialogu klást otázky a respektovat mluvčího
- ✓ chápe vtipy a hádanky
- ✓ pozná a pojmenuje nesmyslnost obrázku
- ✓ rozlišuje mezi jednotným a množným číslem
- ✓ skloňuje
- ✓ užívá přítomný, minulý a budoucí čas
- ✓ mluví gramaticky správně
- ✓ umí hovořit o svých zážitcích
- ✓ aktivně navazuje kontakt s druhými dětmi
- ✓ umí položit otázku

Činnosti vhodné pro celkový rozvoj řeči

Pravidelné čtení, předčítání:

- ✓ pokud dětem předčítáme, soustředíme se nejen na to, zda nás dítě vnímá, ale můžeme pracovat i s textem
- ✓ slovní zásoba ani zkušenosti dítěte nejsou zatím velké, narazíme občas v textu na slova, která dítě nezná a význam slova vysvětlit
- ✓ je vhodné se ptát, co si dítě pod slovy představuje, slova vysvětlit a rozšířit tak dítěti slovní zásobu (např. půda, strouha, karabina, paseka,...)
- ✓ nebo význam různých výrazů a přirovnání: „držet jazyk za zuby“, bylo ho všude plno“ apod.
- ✓ je vhodné si nechat vyprávět to, o čem jste četli

Každodenní komunikace

- ✓ povídání o tom, co dítě celý den dělalo, co se mu líbilo, co by si přálo
- ✓ i vy vyprávějte, co jste celý den dělali

Hry a další činnosti:

- ✓ jazykolamy
- ✓ hádanky
- ✓ popletené pohádky
- ✓ popis obrázku
- ✓ hry „na co myslím“
- ✓ využití dětských časopisů, publikací a knih

Všeobecné znalosti

Dítě se orientuje ve svém okolí:

- ✓ zná jména rodičů, sourozenců
- ✓ ví, kde pracují rodiče a ví, jaká je jejich profese
- ✓ umí pojmenovat práci dospělých a vystihnout typické znaky pracovních činností
- ✓ zná adresu svého bydliště a orientuje se v nejbližším okolí
- ✓ zná základní pravidla pro ochranu vlastního zdraví (správné stravování, dostatek vitamínů, vhodné oblečení, pobyt na čerstvém vzduchu, otužování, hygiena)
- ✓ uvědomuje si existenci nemocných a invalidních lidí ve společnosti, osvojuje si schopnost zdvořile a ochotně nabídnout pomoc, stejně tak i starým lidem
- ✓ zná symboly pro označení invalidity
- ✓ má základní povědomí o tom, jak se chovat na chodníku a na silnici, umí správně reagovat na světelné signály
- ✓ zná dopravní prostředky, jejich účel a také je rozlišuje podle místa jejich pohybu (na zemi, ve vodě, ve vzduchu)
- ✓ orientuje se v ročních obdobích a umí je charakterizovat, umí vyjmenovat názvy dnů v týdnu
- ✓ rozlišuje charakteristické znaky počasí, umí popsat, jaké počasí je právě dnes
- ✓ pozná a správně pojmenuje alespoň 3 zahradní, 3 luční a 1 pokojovou rostlinu
- ✓ bezpečně rozliší stromy listnaté a jehličnaté, správně pojmenuje alespoň dva z nich a zná jejich plody (šiška, žalud, kaštan,...)

- ✓ pozná a pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, umí je rozlišit podle vzhledu, chutí a vůně
- ✓ pozná, pojmenuje a rozlišuje několik domácích a hospodářských zvířat a jejich mláďata, zná základní vlastnosti a užitek těchto zvířat
- ✓ pozná a pojmenuje některá volně žijící zvířata (zajíc, veverka, žába,...), některé ptáky (holub, vrabec, čáp,...), některý hmyz (mravenec, motýl, včela,...), zná jejich typické znaky a jejich užitek v přírodě
- ✓ pojmenuje části lidského těla a na svém těle ukáže různé detaily (noha – stehno, koleno, lýtko, chodidlo, prsty), které části jsou zdvojené a která je jenom jedna, vyjmenovat nejméně 5 částí hlavy, pojmenovat prsty na ruce, používat řadové číslovky (první – pátý)
- ✓ pojmenuje jednotlivé druhy a části oblečení, ví, jak ho vhodně zvolit s ohledem na počasí a různé příležitosti
- ✓ postupně rozlišuje pravou a levou stranu vzhledem k sobě i vzhledem k jinému objektu
- ✓ zná z vlastní zkušenosti vlastnosti písku, kamene, půdy, vody, ledu, sněhu a umí je správně rozlišit
- ✓ rozpoznává různé materiály (papír, dřevo, textil, sklo, kov, plast) umí je charakterizovat pomocí několika vlastností a na příkladech určí užití
- ✓ zná a uvědomuje si nebezpečí ohně, elektrického proudu, nebezpečí na vozovce, nebezpečí možné otravy léky a nebezpečí od neznámého člověka
- ✓ umí rozhodnout o pravdivosti a nepravdivosti tvrzení, pozná nesmysl na obrázku
- ✓ má základní poznatky o světě, o České republice, pozná vlajku České republiky a ví, že je součástí Evropy

Jak na to?

- ✓ každodenním povídáním, vyprávěním nad encyklopediemi

Sebeobsluha a samostatnost

Dítě je schopno samo se o sebe postarat v základních oblastech:

- ✓ hygiena (dojít si na WC, utřít si zadeček, vyčistit si zuby, používat kapesník, umýt si ruce před jídlem a po použití WC)
- ✓ oblékání a svlékání (samostatně se obléká a svléká, je schopno si připravit oblečení, umí si oblečení obrátit, pozná si své oblečení, zapíná zipy, knoflíky, váže tkaničky, oblečení si umí složit a uložit)
- ✓ stolování (u jídla sedí, používá příbor, pije z hrnku, samo si umí nalít pití, samo si namaže chleba, umí si uklidit své místo po jídle – odnést talíř, příbor, hrnek, utřít stůl)
- ✓ pokud něco nezvládá, je schopno si požádat o pomoc

Jak na to?

- ✓ dáváme dítěti dostatek prostoru k samostatnosti
- ✓ nezlobíme se, když něco zkazí nebo mu něco nejde (chybou se učíme)
- ✓ podporujeme dítě v samostatném počínání a pozitivně ho motivujeme
- ✓ jdeme mu příkladem
- ✓ stálé opakování činností vede k vytvoření a upevnění návyku

Sociální a emoční zralost

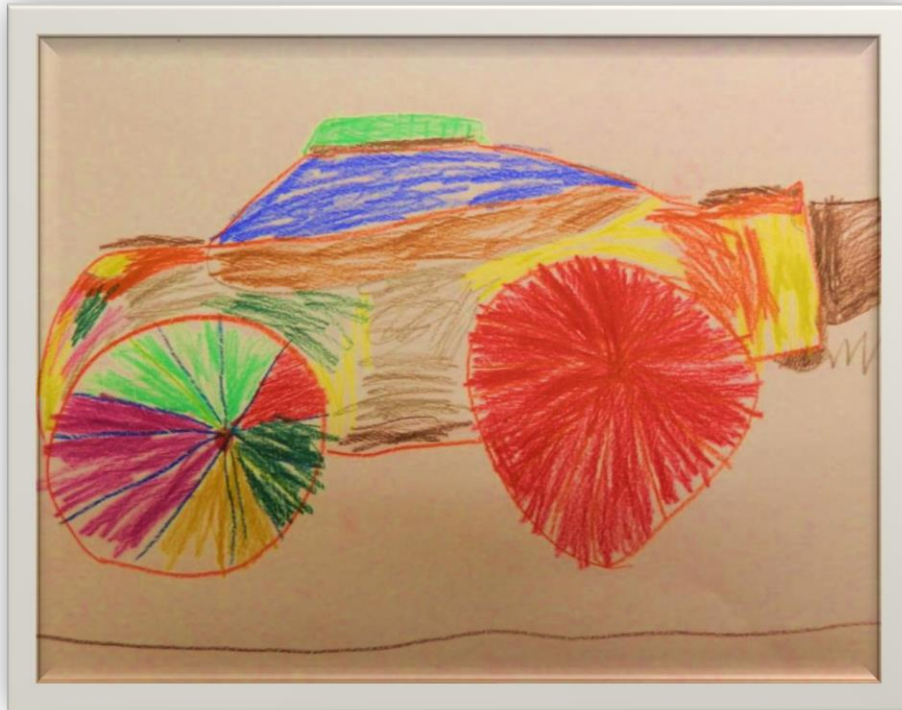
Malý školák umí ovládat své emoce, chová se přiměřeně v různých situacích:

- ✓ zvládá odloučení od rodičů
- ✓ přiměřeně reaguje na nové situace a adaptuje se na nové prostředí
- ✓ je schopen odložit svá přání na pozdější dobu, nedožaduje se splnění svých přání vztekáním, pláčem a křikem
- ✓ projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách
- ✓ reaguje přiměřeně na drobný neúspěch
- ✓ dovede se přizpůsobit konkrétní situaci či činnosti
- ✓ vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas
- ✓ komunikuje s vrstevníky, respektuje jejich názory
- ✓ je schopen s vrstevníky spolupracovat, domluvit se a zapojit se do práce ve skupině bez projevů sebeprosazování
- ✓ respektuje autoritu dospělého
- ✓ uplatňuje základní společenská pravidla a má společenské návyky (děkuje, zdraví, umí požádat o pomoc)
- ✓ dovede se vcítit do potřeb druhého

Jak na to?

- ✓ vytvářet dítěti doma bohaté citové zázemí
- ✓ dávat dostatek podnětů k tomu, aby si dítě osvojilo potřebné prvky morálky a dovedlo žít ve společnosti druhých lidí. Zdůvodňovat a vyžadovat dodržování pravidel kolektivního chování.
- ✓ dávat dostatek příkladů k tomu, aby dítě mělo představu o žádoucím a nežádoucím chování

- ✓ vytvářet a upevňovat u dítěte vztah k druhým, ale i sám k sobě podporou jeho zdravého sebevědomí a smělosti ve společenském styku
- ✓ výchovou utvářet jeho charakterové vlastnosti
- ✓ podporovat navazování kontaktů s jeho vrstevníky

Milí rodiče, přejeme vám hodně spokojených chvil při individuálním vzdělávání vašeho dítěte a nezapomeňte, nejdůležitější není to, že zvládá všechny oblasti vzdělávání, ale to, že se do školy musí těšit.